

DEEL 2 SINT-JORISGILDE 1854

De Sint-Jorisgilde hoort samen met de Sint-Sebastiaansgilde tot de oudste schuttersgilden van de stad. Wij vinden ze beide terug in de 15de en 16de eeuwse stadsrekeningen.

De Sint-Jorisgilde kende zelfs tijdens de 15de eeuw een groter aantal leden dan de Sint-Sebastiaansgilde. In de stadsrekeningen van 1403-1404 staat vermeld : "Item als die van Sinte Jorisghilde haren papegay scoten ghegheven 25 Ib. par". De Sint-Sebastiaansgilde kreeg voor haar schuttersfeest slechts 15 Ib. toegewezen.

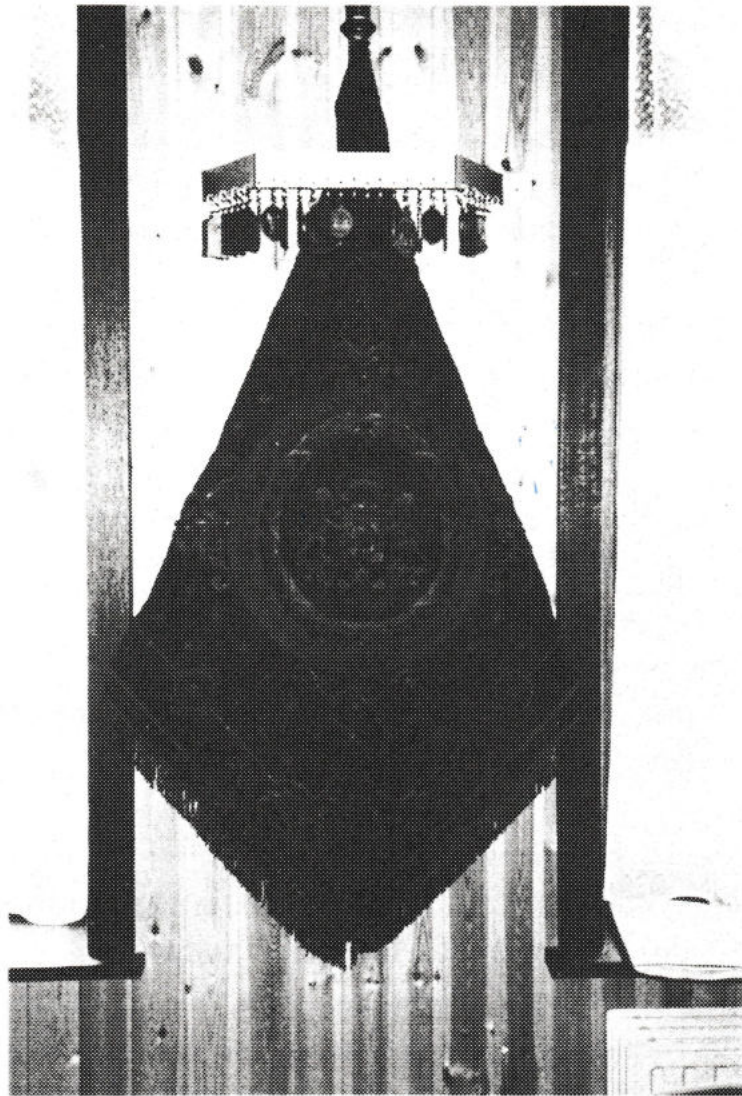
In de 16de eeuw verandert de situatie. De gilde van Sint-Sebastiaan wint aan belang. De Sint-Jorisgilde boert achteruit. Tijdens de beroerde jaren eind 16de- begin 17de eeuw is er natuurlijk geen sprake meer van hun festiviteiten.

De Sint-Sebastiaansgilde duikt weer op in de stadsrekeningen van 1614-1615. Van het bestaan van de Sint-Jorisgilde wordt er geen gewag gemaakt.

In 1664 wordt het bestaan vermeld van de gilde van Sint-Sebastiaan, van Sint-Hubrecht en van de "Rhetorique". In 1676 wordt een nieuwe schuttersgilde opgericht, de gilde van Sint-Andries en Sint-Barbara. In 1678-1679 komt de Sint-Yvogilde er nog bij.

Van het bestaan van de Sint-Jorisgilde is er geen spoor terug te vinden.

In de eerste 30 jaren van de 18de eeuw is er nog sprake van de gilde "van de busse" waarvan de heer Farasyn denkt dat het misschien de Sint-Jorisgilde zou kunnen zijn; zekerheid daaromtrent heeft hij niet.

Alle gilden werden tijdens de Franse bezetting opgedoekt.

In de Oostendse kruisbooggilde Concordia werd begin 1854 het idee vooropgesteld de balboogsport te beoefenen.

In juli 1854 wordt de Schuttersmaatschappij Sint-Joris gesticht in het lokaal Sint-Sebastiaan, ook verzamelplaats van de Concordia-gilde, door de leden Aimé Liebaert, Moucqué Louis, Dehaese Fr., Mennegheer Ph., De Vos Fr., Schinckel J. en Van de Kerckhove Fr.

In het begin heeft de vereniging geen voorzitter, het voorzitterschap wordt waargenomen door de heer Aimé Liebaert en deken Fr. Dehaese.

Op de algemene vergadering van 19 december 1858 zijn 21 leden aanwezig en op de dagorde staat de verkiezing van de Hoofdman. De heer Maurus bekommt 20 stemmen, er wordt bij vermeld dat er één wit briefje was.

Het reglementenboek werd opgesteld de "5den der maend Maerte 1860". Het telt niet minder dan 66 artikels.

De officiële naam luidt : "Maetschappij van Bolboog Schoters".

Art 1 De Gilde stelt zich onder de bescherming van den Heiligen Ridder Georgius en heeft voor zinspreuk : Vrijheid en Eendragt, hare kleuren zijn rood en groen.

Art 2 De schietingen na de pers zullen plaats hebben van beloke paefschen tot zoolang in het najaar als het weder zulks zal toelaten om de schietingen te beginnen in den doel tot beloke paefschen op welke dag het Hammekensfeest zal plaats hebben.

Art 4 Om Confrater te worden moet men den ouderdom van achttien jaren bereikt hebben.

Art 9 Bestuur der Maetschappij :

1. Eenen Hoofdman gekozen voor het leven
2. Eenen Deken gekozen voor 6 jaren
3. Eenen Sire
4. Eenen 1sten Hofmeester
5. Eenen 2den Hofmeester
6. Eenen Tresorier
7. Eenen 1ste Greffier
8. Eenen 2den Greffier

9. Eenen Vaenderih
10. Eenen Stoetmeester
11. Eenen 1sten Boetmeester
12. Eenen 2den Boetmeester

- Art 38 Een confrater vooraleer deel te nemen in een schieting moet den inleg (nooit boven de 50 centimen) betalen.
- Art 46 Het is strengelijk verboden te vloeken of onbetamelijke redevoeringen te houden omtrent de pers of doel op boeten van 5 centimen.
- Art 47 Alle confraters die zich in staet van dronkenschap zouden bevinden, zullen niet toegelaten worden mede te schieten op boete van 50 centimen tot 2 franken door de raad te beslissen.
- Art 48 Het inkomregt voor elken nieuwen confrater is bepaeld op 5 franken, de maendelijksche retributie is 50 centimen.

De Maatschappij Sint-Joris heeft gedurende haar eerste jaren ook de toneelkunde beoefend onder kernspreuk "Hoop in de Toekomst", met het doel de leden der maatschappij met vertoningen te verlustigen.

In 1864 neemt de toneelafdeling van Sint-Joris deel aan een wedstrijd van blijspelen te Menen en wordt er bekroond met de tweede prijs.

Op 10 maart 1865 wordt de toneelafdeling een onafhankelijke kring met de naam "Hoop in de toekomst". Voorzitter is de heer Noé Pede.

Op zondag 1 september 1879 heeft een "beschrijving" plaats aan de pers in het zomerlokaal Café Godderis, Hazegras.

De volgende Maatschappijen namen deel aan de beschrijving :

Société Grand Serment - Brussel
 Société de Wavre - Wavre
 Société Concordia - Oostende
 Société Sint Georges - Oostende
 Société Sint Georges - Stalhille
 Société Sint Georges - Zomergthem
 Société Sint Georges - Zedelghem
 Société Sint Georges - Bellem
 Société Vrije Schutters - Oostende
 Société Eendracht - Aeltze
 Société Hof Van Plaisantie - Brugge

Société Hof Van Plaisantie - Hansbeke
Société Schuyverskappelle - Schuyverskappelle
Société Sint Joris ten Distel
Société Mariakerke
Société Molendorp
Société Sleydinghe
Société Eecloo

Op 3 mei 1881 wordt de heer E. Samyn voorzitter. Hij blijft het tot 1893. Augustus Pede wordt erevoorzitter in 1882.

In 1889 wordt de achterzaal van café St.- Georges (Desiré Mourleyn) als winterlokaal gebruikt.

Op 20/08/1890 geeft de schatbewaarder lezing van de brief van Leopold II die de Maatschappij de toelating geeft zich "Koninklijk" te noemen. De brief hangt nu in het lokaal Arme-nonville.

Op 30 oktober 1890 wordt het nieuwe vaandel plechtig voorgesteld. Alle deelnemende maatschappijen ontvangen een medaille. Er is een groot bal en een maaltijd. Om de kosten te drukken, wordt beslist "acties" aan 5 frank uit te geven (August Pede 10 stuks, Alphonse Pieters 2 stuks, Serruys 4 stuks).

In 1890 worden de medailles geleverd door Huyghe voor 2,70 frank of 2,80 frank 't stuk en er zal een kroon opstaan.

In 1894 heeft de aanstelling plaats van de nieuwe voorzitter, de heer Alphonse Danneel. De voorzitter en deken Louis Fretin komen toe in een koets. Boven de pers bevindt zich een transparant met de afbeelding van een borstbeeld.

Heel "het hof" is verlicht en met dichten en gelukwensen behangen. Er is hoorngeblaas en bij het binnentreden van het lokaal wordt de Brabançonne gespeeld.

Op 7 juni 1896 wordt in het lokaal Café Deknock de erevoorzitter Noé Pede (hij overlijdt op 10/01/1917 van den gruwelijken oorlog) gevierd.

Ook aan de dames wordt er gedacht want op 29 januari 1898 heeft een luisterrijke prijsbolling plaats, geïnd door de

Reglement boek
der Maatschappij
van
Balboog Schutters

Onder de bescherming van onzen
Heiligen Bidder

Georgius,

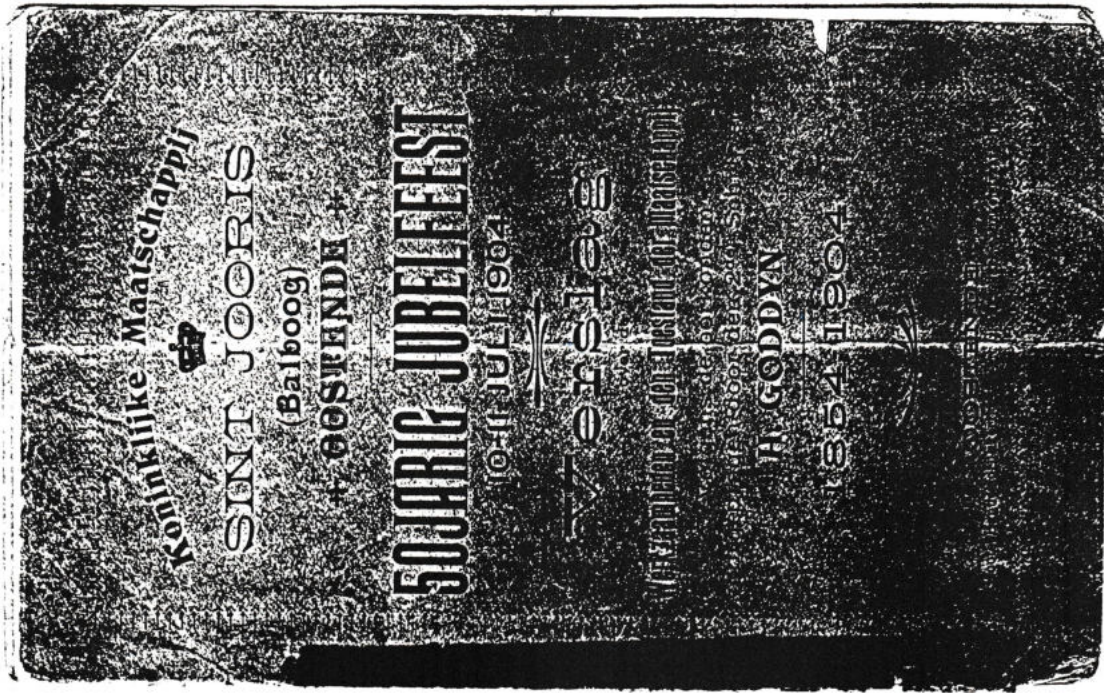
hebbende voor Zinspreuk:

Wijheid en Eendracht

Gevestigd binnen de stad Oostende
Ten aencomen in generale vergadering

van 5de der maand Maerte

1860.

Reglementboek uit 1860 en voorblad van het "Verslag der werkzaamheden en den toestand der Maatschappij volgens de oorkonden (1854-1904); voorgedragen door den 2den schrijver H. Goddyn t.g.v. het 50-jarig jubelfeest van de Kon. Maatschappij Sint JOORIS (balboog) Oostende op 10-11 juli 1904.

achtbare erevoorzitter (42 deelnemende dames).

Op zaterdag 5 juli 1902 kreeg Sint-Joris de eer van de tweede plaats in de stoet bij de officiële intrede in Oostende van hunne Koninklijke Hoogheden Prins Albert en Prinses Elisabeth. Met lof en grote eer heeft de voorzitter, de heer A. Danneel, een bloementuil aangeboden aan hare Hoogheid de Prinses, die zij met veel minzaamheid aanvaard heeft en "gepaard met eeuwige loffelijke bedankingen" drukte ze de hand van de achtbare voorzitter.

Op 10 juli 1904 viert de maatschappij haar "50-jarig jubel-feest". Ze krijgt van het gemeentebestuur een toelage van 1.200 fr. (= 60.000 fr.) (na indienen van de rekening der inkomsten en uitgaven en het verslag over het nut van het feest). Er is een schietwedstrijd met 1.000 fr. prijzen en zilveren kunstvoorwerpen.

Er wordt een brief geschreven naar koning Leopold II om een ereprijs te bekomen. Het antwoord van de koning is heel eenvoudig en bestaat uit een briefje van 100 fr. en een ontvangstbewijs tot invulling. Met dit geld wordt een kunst-voorwerp gekocht dienende als ereprijs voor de hoofdvogel.

Het feestprogramma :

- zaterdag 9 juli 1904 :
  - Lokaal "Au cheval d'or", Vooruitgangstraat (Hazegras)
  - 8.30 uur : serenades aan erevoorzitter en voorzitter
  - 9.30 uur : uitloting der peletons, kanonschoten, vuurwerk
- zondag 10 juli 1904 :
  - 10.30 uur : Vandersweepplaats : vergadering der maatschappijen die deelnemen en meer dan 25 jaar bestaan
  - 11 uur : plechtige ontvangst ten stadhuize
  - 11.30 uur : wedstrijd voor vaandels : 1ste prijs : 50 fr. in geld
  - 12.30 uur : lokaal : erewijn en uitdelen medailles
  - 15 uur : grote internationale schietwedstrijd aan de pers
1ste prijs : kunstvoorwerp Z.M. Leopold II
verder : couverts met streep en wapens van de stad

De heren Daveluy, Eug. Van Glabbeke, Permeke en James Ensor worden aangeschreven om deel uit te maken van de jury voor de wedstrijd der vaandels.

In 1908 trouwt Ensors nicht Alex-Taen Hee Tseu met Richard Daveluy.

De stoetmeester Louis Moucqué zal de muziek voor de serenades leveren voor de som van 60 fr.

De tweede schrijver wordt gelast een gulden boek te laten maken voor 10 franken.

De beschrijving en het banket zijn gratis voor de leden.

Ter gelegenheid van het 50-jarig jubelfeest wordt een boekje gedrukt, geschreven door de 2de schrijver H. Goddyn.

Op de vergadering van 8 oktober 1905 sluit de kas met een boni van 187,53 fr. en 3 Antwerpssche loten.

Er wordt beslist 2 exemplaren van het ereteken der maatschappij ten geschenke te geven aan het museum Liebaert.

De lokaalhouder Jules Deknock deelt mee dat hij een nieuw huis zal bouwen aan de de Smet De Nayerlaan.

Op 4 maart 1906 besluit het bestuur de heer Deknock te volgen op voorwaarde dat hij op eigen kosten de gaaiers verplaatst.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog worden alle activiteiten verboden. De bogen en al het materiaal zijn vernield of verdwenen.

De heer Charles De Bock doorkruist het hele land om bij vreemde maatschappijen oude bogen op te kopen en hij herstelt ze.

Op 9 december 1920 zegt de heer Deknock dat de pers moet verplaatst worden omdat er een garage komt. "De leden zullen eens in den bosch zien of daar plaats is". Op 3 april 1921 verhuist de pers naar de wielerbaan (velodroom).

wordt vervolgd

Bronnen

- Guldenboek en verslagboek van de Maatschappij.
- Nationale Federatie der Balboogschutters van België 1926-1976.
- Om en rond de kruisbooggilden : juwelen, wapens, documenten.
- Alle documentatie voorhanden in het lokaal St.-Joris.
- Over het bestaan van de Sint-Jorisgilde te Oostende, Daniël Farasyn. De Plate (1981, p. 22).
- Winkler Prins.

72. De gilde van „Sint-Joris Balboog” werd opgericht in 1854 en heeft sedert 1930 zijn schietstand in het lokaal „Armenonville”, gelegen in het Maria-Hendrikapark. Hier ziet u een foto van 22 mei 1938, een paar weken na de „Sire-schieting” die plaats had op 8 mei. Zittend van links naar rechts: Marcel Van Isacker, Leopold Senaevé, Fernand Mouqué, sire Charles De Bock, voorzitter Guillaume Soenen, ouderdomsdeken Edmond Everaert, Georges Mouqué, Oscar De Bever en Robert Fonteyne. Staand op de tweede rij: Captain Taylor (lid van Engelse nationaliteit, die tijdens de zomer te Oostende verbleef), Daniël De Vos, Henry Brackx, Adolf Maertens, Omer Gunst, August De Wulf, Philemon De Bock, Albert De Smet, Joseph De Wulf, Frans Hoef, Medard Soenen, Hector Caroen, René Ostyn, Frans De Wulf, Emiel Mouqué, Herman Verfaillie en Roger Seys. Op de derde rij: Alberic Seys, Marcel Soenen, Jules De Knock, Maurice Van Dystadt, Camiel Versluys, Edgard Van Isacker en Isidoor Wittevrongel. uit : Yvonne Vyncke, Kent u ze nog...de Oostendenaars Europese Bib.-Zaltbommel, Nederland, 1981, foto 72